

ענת גרינברג. "לא רוצה הגבלות, לא על נשים ולא על גברים" | צילומים: אסף פרידמן

נשים, גברים ומה שביניהם

לתערוכתה בתל אביב הגיעה גם חברת הכנסת מירב מיכאלי, מהמחנה הציוני. "מירב מיכאלי מדהימה", מפרגנת גרינברג. "אני מצרדת ככל מעשיה, ונפעמת מהבחורה הזאת. אני רוצה שוויון, ובגלל זה אני מתחברת לרעותיה".

לוחמת למען שוויון

במהלך כל חייה גרינברג ציירה ושירי בטה, אבל החלה ללמוד אומנות במדרשת בית ברל רק בגיל 38. "עד אז היה לי חשוב להיות אמה שנמצאת בקרבת הילדים שלה. התחלתי ללמוד אחרי שהגעתי לסטודיו של יאיר גרבוז, שהיה אז מנהל המדרשה. אחרי שהוא ראה את הציורים שלי, הוא לא ויתר לי, ואמר שמחר אני מתחילה ללמוד במדרשה, אף על פי שזה היה אמצע הסימסטר". מאז סיום לימודיה במדרשה, גרינברג הציגה בתערוכות רבות. היא הציגה תערוכה כתי יחיד ששמה "קליפה" ב-2017 בגלריה לאומנות עכשווית במכללת לוינסקי, ותערוכה ששמה "גיבורי על" ב-2014, בבית האומנים בתל אביב. היא הציגה גם בתערוכות קבוצתיות, בין השאר, בגלריית צדיק ביפו (2018), בגלריית אסול בתל אביב (2017), ובגלריה "מקום לאומנות" בתל אביב (2015). "מקום לאומנות" היא גלריה שיתופית, והיא מבטאת את החיבור המאפיין את גרינברג, בין אומנות לפעילות חברתית. גרינברג הקימה גם את קבוצת "שבע" שבה חברות שבע אומניות, שנפגשות באופן קבוע פעם בשבוע. "אספתי נשים בגילי, עם אותן הרעות האומנותיות והחברתיות, ואנחנו פועלות יחד ולחור", היא אומרת. "אנחנו מתכננות גם תערוכה משותפת".

מדוע נישא השוויון מהותי כל כך בעיניך?

"באתי מבית פטריארכלי, שבו אבא שלי אמר לאמא שלי מה לעשות. כבר כילדה בת שבע, הרגשתי בעצמותי שמשוהו פה לא תקין. המודל הזה הרגיו אותי, וזה הפך להיות האג'נדה שלי. היה לי חשוב שמערכת היחסים שלי עם בן-הזוג שלי תהיה שוויונית, ועשיתי הכל כדי שהילדים יבינו את חשיבות השוויון. חיינתי אותם, למשל, לא לנשק בחורה בלי לבקש את רשותה".

את מצליחה להתפרנס מאומנות? "שאלה מצוינת", היא צוחקת. "לא כל כך, אבל אני מקווה שלאט לאט. לפעמים אני מוכרת ציורים. לפני כמה חודשים נמכרה עבודה שלי ב-12 אלף שקל, בתערוכה של בנק הפועלים למען המאבק באיידס, אבל קיבלתי רק רבע מהסכום".

נראה שיש סתירה בין רצונך לשוויון לבין המצב שבו את לא מפרנסת את עצמך.

"נדרש זמן לעשות שינוי ממודל שגדלת על-פיו. למדתי לאט לאט לכוון את עצמי למקום הזה. כשילדיי נולדו לא ירעתי איך לעשות את השינוי הזה. אפשר לראות את האבולוציה הפמיניסטית שלי בבתי מאי בת ה-26, שהיא מעצבת אופנה בחברת פוקס. בגיל 20 היא כבר נסעה ללמוד באקרמיה לעיצוב אופנה במילאנו. בתי היא הגרסה המשודרגת שלי".

לאן את רוצה להגיע? "ל'מומה' בניו יורק".

חתיכת שאיפה.

"אני מאמינה שאם אכוון את עצמי למרמה, סביר להניח שאגיע למוזיאון תל אביב או למוזיאון ישראל. אבל אם אכוון למשהו בינוני, אגיע לפחות מזה. השאיפה למעלה מאתגרת ונותנת דחיפה".

"ניסיתי להקים בהוד השרון גלריה. אנשים בערייה הבטיחו לי הבטחות שהתאדו באוויר. לא כולם מבינים מה זה תרבות ואומנות גבוהה"

גרינברג עם מירב מיכאלי ואריה ברקוביץ, מנהל בית האומנים בתל אביב

ספורט ובית כנסת בשכונה שבה גרתי, וגם פעלתי לפתיחת בית ספר ליד הבית, בתפיסה של זליגה במרחבים משותפים של גן וכיתות א'".

לפני חמש שנים עברה להתגורר בהוד השרון. "ראיתי שאין פה גלריות או מוזיאון לאומנות עכשווית. בניגוד לתל אביב, אין פה תרבות ראויה לשמה. אני רוצה להעלות את הוד השרון על מפת התרבות הישראלית. ניסיתי להקים בעיר גלריה. אנשים בערייה הבטיחו לי הבטחות שהתאדו באוויר. לא כולם מבינים מה זה תרבות ואומנות גבוהה".

היא ניסתה לפנות לכמה מועמדים לראשות העיר בעניין הקמת גלריה עירונית לאומנות, ולדבריה, משה חנוכה היה היחיד שהרים את הכפפה, והבין את חשיבות התרבות בעיר. כך שהיא חברה אליו לרשימה, בניסיון לשנות את מציאות התרבות בעיר מכפנים.

לסקרן את הצופה ולעודד אותו לפרש בעצמו", מסבירה גרינברג.

אין תרבות בעיר

נושא השוויון מכל היבטיו הוא קריטי מבחינתה. לכן גרינברג, שנשואה לא-מיר שהוא יבואן, ואם לשלושה - מאי, רן ורועי, עוסקת בכך לא רק באומנות שלה, אלא גם בחיי היום-יום. "בכל פעם שאני רואה עוולה, אני רוצה לתקן אותה", אומרת גרינברג. היא שימשה יו"ר ועד ההורים בבית הספר אביב ברמת אביב, שבו למדו ילדיה. "אני אקטיביסטית מאז שאני זוכרת את עצמי. הקמתי המון פרויקטים בשיתוף מפעל הפיס, כמו אולם

ענת גרינברג רוצה שתקום פה חברה פלורליסטית, טובלינית ושוויונית. בניגוד לרובנו, שאולי רוצים בכך אך לא ממש נוקפים אצבע בנושא, גרינברג פועלת לשינוי פני החברה בשתי חזיתות, לכאורה מנודת: אומנות ופוליטיקה. גרינברג היא אומנית פלסטית וגם אקטיביסטית חברתית, שנחושה להביא לשינויים חברתיים. תערוכת היחיד שלה, שנפתחה בשבוע שעבר בבית האומנים בתל אביב, מציגה ציורים העוסקים בנשיות ובגבריות, ובכריקת יחסי הכוחות והגבולות ביניהם. שם התערוכה - C'est Femme - הוא רב-משמעי. בצרפתית פירושו "זאת האשה", אולם הוא מבוטא "סה-פם", שכעברית נשמע כמו "שפם". "התערוכה מתכתבת עם מרסל דושאן, שצייר את מונה ליוז עם שפם, וקרא לתמונה 'חם לה בתחת'", אומרת גרינברג, "עם ריוקן

"באתי מבית פטריארכלי, שבו אבא שלי אמר לאמא שלי מה לעשות. כבר כילדה הרגשתי בעצמותי שמשוהו פה לא תקין. המודל הזה הרגיו אותי, וזה הפך להיות האג'נדה שלי".

תרבות

הצבע שלה

ענת גרינברג מהוד
השרון נלחמת על
שוויון בין המינים
באמצעות המכחול

